

DONARÀ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa J. López Bernagosi)

AQUEST NÚMERO 10 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA
NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

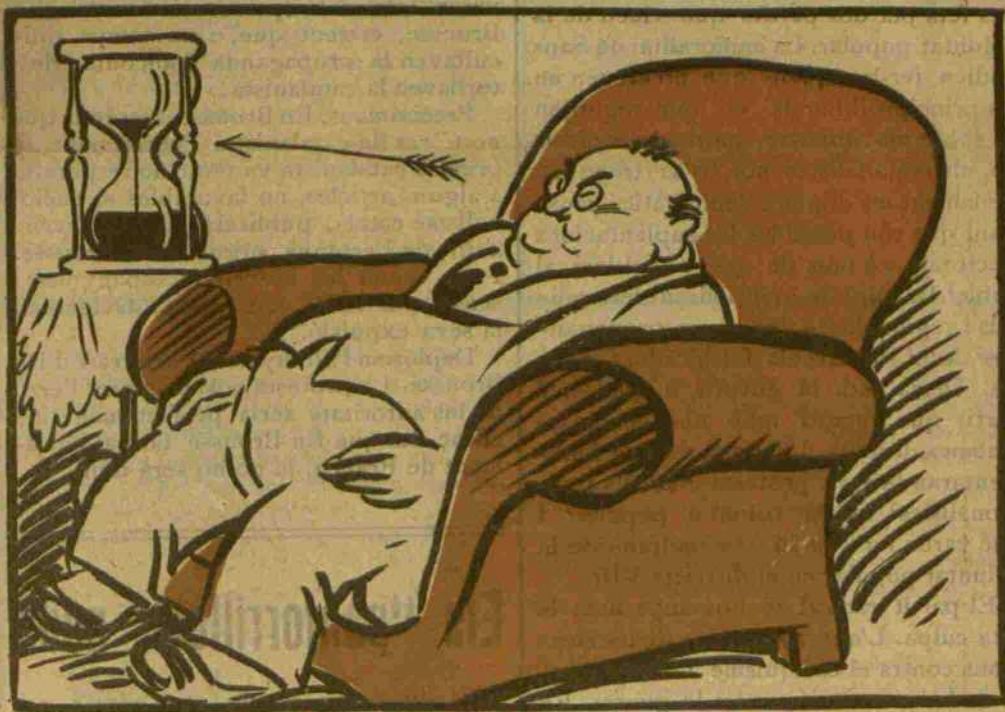
REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: Llibreria Espanyola, Rambla del Mig, núm. 20, botiga
Telèfon A. 4115. — BARCELONA

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ
Fora de Barcelona cada trimestre: ESPANYA, pessetes 1'50. — ESTRANGER, 2'50

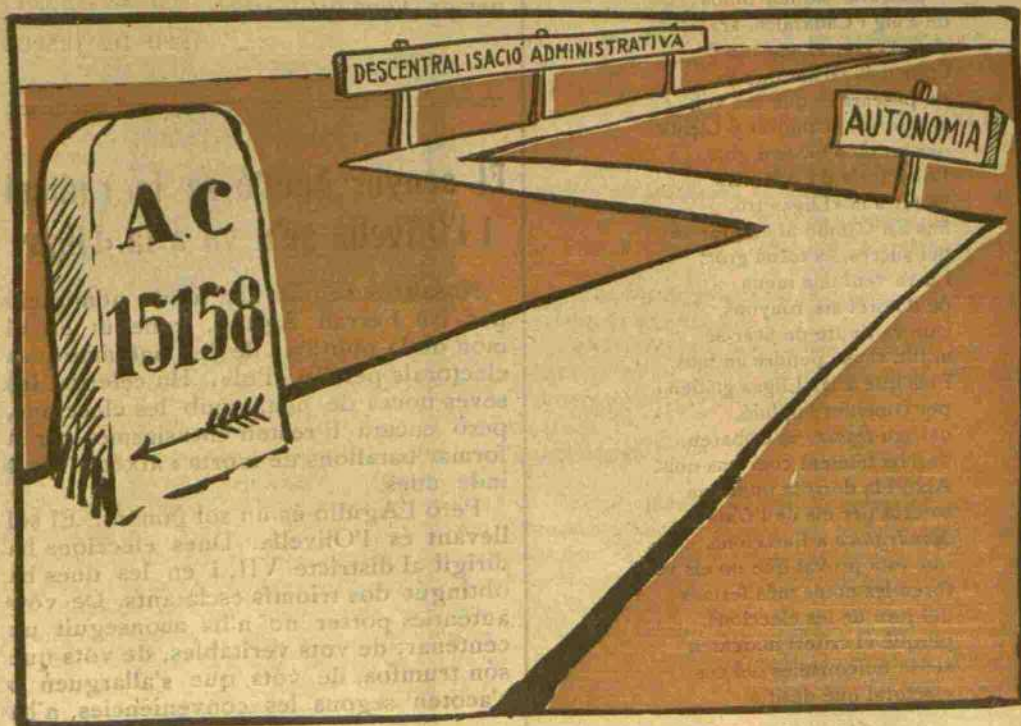
LES ELECCIONS DE LA BARRA

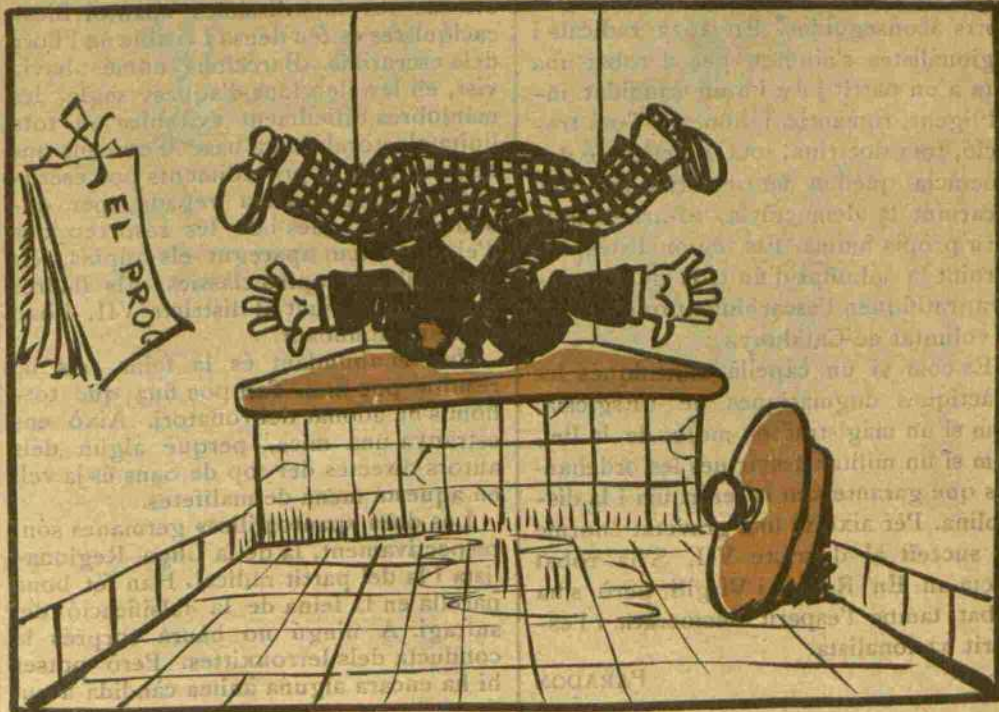
A la "Lliga", com que'ls hi va malament el termòmetre, s'han de dedicar a la tupinada

A don Lacandro li queden pocs dies de vida política

Amb acta o sense acta, ha triomfat l'Acció Catalana

Amb acta o sense acta, aquest és el millor refugi per a l'Emiliano

La irrupció de la joventut

Les darreres eleccions de Barcelona han assenyalat en la política catalana un moment d'enorme importància. És el moment de la irrupció d'un jovent entusiasta i valent. Temps ha que la nostra política semblava vella i arrugada. Vells eren els noms dels homes, vells els procediments, velles les armes. Ara la joventut arriba, i tot es renova: les armes, i els procediments, i els homes.

Això és el que més ens plau i el que més esperances ens dona. Silenciosament, en els darrers anys ha anat formant-se un exèrcit patriòtic a Catalunya. Mentre els exèrcits antics es desfeien o es corrompien, anaven creixent els soldats novells de l'ideal català. Hi havia gent que no s'adonava d'aquest transcendental fenomen. Ara ha aparegut ben clar als ulls de tothom. Arrenglerats en una superior disciplina idealista, purs de cor i de mans, els nostres joves han entrat per primera vegada en una gran batalla política i han mostrat tot el seu ímpetu i tot el seu coratge.

Som en els començos de nous temps. Davant l'empenta de la joventut que arriba, cruixen els vells empostissats. Aviat cauran. I la seva caiguda serà vergonyosa. Per a substituir la gent vacilant i nafrada, es presenten, amb una senyera de idealisme generós, els nostres joves. Salut, minyons! El demà és vostre. Dins les motxilles porteu la llibertat dels catalans.

UN ATEMPTAT

Consumat. En Rovira i Virgili no serà diputat oficial per Barcelona, consagrada la vilesa del districte VII, malgrat i haver estat confessada per la «Lliga», que ha imposat a alguns dels seus subalterns, unes petites sancions protocolars.

Demòcrates, ens hem de plànyer d'aquesta subversió dels principis democràtics feta per dos partits que viuen de la voluntat popular. La immoralitat de Sans podien fer-la aquells que no creuen en els principis lliberals, els que rebutgen la sobirania popular, però els radicals no, els regionalistes no. Si se trenquen fredament els dogmes democràtics, mostrant que són possibles les suplantacions electorals, en nom de què s'apel·larà al poble? Damunt de què podran fer radicals i regionalistes les seves propagandes? Avui són ells els falsificadors d'actes. Demà serà el govern, o qualsevol partit que compti amb uns centenars d'homes decidits. I llavors, en què fonamentaran la seva protesta radicals i regionalistes? De la voluntat popular? I què vareu fer—els hi respondran—de la voluntat popular en el districte VII?

El partit radical té dos anys nets de tota culpa. L'any 1900, l'any de les eleccions contra el caciquisme i l'any 1909, el de la insurrecció contra la guerra. En 1900, radicals i regionalistes s'ajuntaren per a imposar la voluntat del poble contra els cacics que, amb actes falsificades, els hi volien robar les representacions a Corts aconseguides. En 1923 radicals i regionalistes s'ajuntaren per a robar una acta a un partit jove i a un candidat intel·ligent, romàntic i honest. Tota tradició, tota doctrina, tota pràctica de democràcia queden mortes. Els radicals, escarnint la democràcia, escarneixen la seva pròpia ànima. Els regionalistes, escarnint la voluntat d'un tros de Catalunya, ratifiquen l'escarniment que's fa de la voluntat de Catalunya.

Es com si un capellà mixtifiqués les pràctiques dogmàtiques de l'Església, com si un magistrat es mofés de la llei, com si un militar desvirtués les ordenances que garanteixen la jerarquia i la disciplina. Per això té una gravetat enorme lo succeït al districte VII. S'ha robat l'acta an En Rovira i Virgili, però s'ha robat també l'esperit democràtic i l'esperit nacionalista.

PARADOX

L'expulsió d'En Brousse

Inesperadament, En Brousse, el diputat per la Cerdanya francesa, fou expulsat pel governador de Barcelona, obeint ordres de Madrid. No se li va donar cap raó, ni cap excusa. Ordres del govern...

En Brousse paga la cordial amistat que sosté amb molts homes de Catalunya. Mai, ni d'aprop, ni de lluny, ha intervingut en les nostres coses públiques. Mai, tampoc, ha escrit res que pugui servir de pretext a una persecució. Durant la guerra, els francòfils catalans, començaren a estimar-se'l, i com que els catalanistes eren francòfils en la seva majoria, els governs de la neutralitat germanòfila, varen iniciar la persecució contra En Brousse, creient que, a un temps, dificultaven la propaganda francòfila i destorbaven la catalanista.

Precisament, En Brousse, sospitem que no té res de catalanista. Precisament, la premsa catalanista va tenir de respondre a alguns articles, no favorables al nacionalisme català, publicats en *L'Independant*, de Perpinyà, orgue d'En Brousse. I ara venen les autoritats espanyoles i sense com va ni com costa, decideixen la seva expulsió.

Deplorem l'allunyament arbitrari d'En Brousse. La protesta nostra contra l'error de les autoritats seria perfectament ineficax. La que En Brousse farà al parlament de França, ja no ho serà tant.

Els «pantorilles» nous

El diumenge passat van córrer per Barcelona unes fantasmes estranyes. Cap a la banda de Sans, les aparicions anaven pels carrers i entraven als col·legis electorals. Al cap de vint-i-cinc anys, l'ombra de les famosíssimes «pantorilles» caciquistes es feu densa i visible en l'hora dels escrutinis. Barcelona només havia vist, en les eleccions d'aquest segle, les maniobres difícilment evitables en tota lluita electoral feta a base d'un cens poc depurat i d'uns procediments poc escrupolosos. Però aquesta vegada, per damunt de les rodes i de les resurreccions d'electors, han aparegut els tupins, els meravellosos tupins clàssics. Els lladres d'actes han actuat al districte VII, i han fet feina abundant.

Però si abundant és la feina, els ha resultat poc fina. Tan poc fina que tothom s'ha adonat del robatori. Això ens estranya una mica, perquè algun dels autors directes del cop de Sans és ja vell en aquesta mena de malifetes.

Les dues «pantorilles» germanes són, respectivament, la de la Lliga Regionalista i la del partit radical. Han fet bona parella en la feina de la falsificació del sufragi. A ningú no haurà sorprès la conducta dels llerrouxistes. Però potser hi ha encara alguna ànima cànida a qui

haurà sorprès la conducta dels lligaires. Des d'avui els uns i els altres queden en un mateix nivell moral. Del robatori de l'acta d'En Rovira i Virgili en treuran un profit molt menys petit que no pas el dany que n'hauran de rebre.

Ja sabem qui són els «pantorilles» nous. Ja sabem qui són els que s'enduen les actes que no els corresponen, amb eines pròpies de professionals d'aquest art. D'ara endavant els regionalistes i els llerrouxistes tindran per divisa comú les «pantorilles» vergonyoses que a Barcelona van ésser cèlebres a les darreries del segle passat.

Tal com avui es troba el partit radical on ja només queden les escorrialles, el cop del diumenge no ha de fer-lo canviar en res. Al contrari, la Lliga Regionalista, que encara tenia alguna cosa per perdre, ho ha perdut irremediablement. D'aquesta caiguda no se'n alçarà. Que no es facin il·lusions els seus homes. Aquells que continuïn dins de la Lliga, s'hauran de resignar a la feina de vetllar un mort.

FULMEN

De les eleccions

Ja ha passat la gran diada, ja s'han fet les eleccions, ja no hi ha candidatures, ja tenim diputats nous, i dintre poques setmanes tornarem a tenir Corts. El govern, (era de veure) després d'ensenyar el joc, ha tret una majoria que no sé si en tindrà prou per a seguir impertèrrit desgovernant-nos a tots. Malgrat aquella tornada de diputats de cartró que va treure, fa uns quants dies per l'article vint-i-nou, les forces amb les quals compta tan poqueta cosa són, que hauran de caure d'esquena al primer atac a fons de qualsevolga neòfit amb un xiquet de braó. Pei que toca a Catalunya les passades eleccions ens han dat poques sorpreses i res ens han dit de nou. Les xifres d'aquells que voten no han tingut oscil·lació; els nostres partits, conserven les mateixes posicions, essent les dues figures que han fet un paper millor nostre Rovira i Virgili per el gran nombre de vots que ha tingut a Barcelona amb un èxit sorollós. I el gran triomf d'En Plandiura dessota la protecció del comte de Romanones que com un fill seu el vol. Al quan En Plandiura es vegi al Congrés amb tants senyors com ell pares de la pàtria, com s'estularà de goig! Ja pot venir-me darrera —pensarà—aquell billó de Puig i Cadafalch, ara tinc d'ésser el seu corcò, i per més ternos que tiri no pescarà el que tan vol; el que vaig comprar a Lleida per un picó bastant gros. La victòria d'En Rovira va fer a la «Lliga» tro; fins En Cambó al entrar-se del succés, és tornà groc; i li va venir una mena de doloret als ronyons, que va tindre de ficar-se al lit, sense pendre un mos. I els que a la «Lliga» glatien per conèixer l'opinió, del seu leader, es trobaren burlats talment com uns nois. Això i la derrota immensa soferta per els de l'Unió Monàrquica a Barcelona, que està provat que no els vol foren les notes més fermes del jorn de les eleccions, perquè el criteri marcaren sense eufemismes del cos electoral que desitja

llibertat, progrés, acció ben catalana, i per postres que el cridin a votar poc. Ara tot serà que duriu i que funcionin les Corts perquè puguin estrenar-se els que són diputats nous, i sapiguer si serveixen o si els hem de tirà al loc.

FLORE

Després del sainenet

Ho confessem gens decepcionats, perquè ja sabíem que els nostres articles són sermons perduts, i gens desenganyats, perquè ja posem bona cura de no fer-nos il·lusions: el bon elector no ha fet cap cas de nosaltres.

Al parlar del bon elector ens referim al que, en els bons temps d'En Lerroux, va ésser un dels cinquanta mil vots republicans, al que va ajudar al sorollós triomf de la Solidaritat Catalana, al que va ajuntar-se als quaranta mil vots de la famosa i dissortada Esquerra. Aquest bon elector, desenganyat de tants èxits mal aprofitats, s'ha quedat a casa o s'és anat al camp a fer una arrossada.

Els vots que han sortit de les urnes no els hi havia posat el bon elector. Eren dels dependents de casa nostra, dels empleats municipals, dels aspirants a una credencial, dels rodaires, dels clients del taverner i dels eternament arrenglerats. El del bon elector no ho era.

En l'hermosa votació obtinguda per Acció Catalana tampoc hi figurava el sufragi del bon elector a que nosaltres ens referim. Si hi hagués pres part, el bon amic Rovira i Virgili hauria reunit cinquanta mil vots.

Els vots d'Acció Catalana no són del bon elector, desenganyat i retret, sinó de l'elector verge, ple de fe, amarat d'entusiasme i enamorat d'un ideal. Els setze mil vots obtinguts no són obra dels electors fabricants de sufragis sinó fills de l'espontània voluntat d'uns ciutadans encara purs, són la flor de les llistes electorals. La porqueria de morts, absents i falsos la recullen els tupinaires al servei dels vells partits.

Escrivim aquestes ratlles abans de fer-se l'escrutini general. En Rovira i Virgili, un campió de Catalunya i de la Llibertat, ha guanyat honradament l'acta. Fora ben dolorós que els catalans consentissin que li fos robada en profit d'un dels banyarillers que roseguen el cor de l'arbre de la pàtria. L'entusiasme de la novella força electoral que ha vingut a la lluita patiria un desengany que faria augmentar el nombre dels bons electors que no's mouen de casa.

Si la voluntat de Barcelona és degudament respectada i Acció Catalana respon a la confiança que la nostra joventut ha posat en ella, als setze mil vots d'aquestes eleccions s'hi ajuntaran en les properes els quaranta mil que s'han quedat quietos aquesta vegada.

I així rebran una lliçó definitiva aquests vells partits que ja prenen a Barcelona per un Tous qualsevol.

JEPH DE JESPUIS

El senyor Agulló se fa radical i l'Olivella se'n va a la «Lliga»

Nosaltres sentim una fonda admiració per En Ferran Agulló, conegut en el món de la política i de les matemàtiques electorals per En «Pol». Ha celebrat les seves noces de plata amb les eleccions, però encara li resten entusiasmes per a formar batallons de morts i aixecar actes indegudes.

Però l'Agulló és un sol ponent. El sol llevant és l'Olivella. Dues eleccions ha dirigit al districte VII, i en les dues ha obtingut dos triomfs esclatants. De vots autèntics potser no n'ha aconseguit un centenar; de vots veritables, de vots que són trumfos, de vots que s'allarguen o s'acoten segons les conveniències, n'ha

Un fruit d'Acció Catalana que ha nascut sà i robust a la vida política

Perquè entro a l'església

M'entraren en el temple en braços de la llevadora; després vareig tornar-hi portant al braç el llaç de la primera comunió i que avui servo al costat de l'ofici pastoral que proclama la meua excomunió.

Un jorn vareig tornar a traspasar el llindar d'un temple perquè era una tarda de diumenge i, davant la impossibilitat d'entrar en un music-hall, en un cine o en un teatre per a poguer amanyagar la raspa quarentanària de la despesa, les soles de les raves espellifades sabates lleparen les lloses ressonantes d'una nau ocupada per la multitud instadora del fanatisme.

Les cares no es veien perquè tothom restava cap-cot, murmurant o renegant, com si es corvessin per covardia o per vergonya. Els reconcs provocatius eren els més plens.

Davant de tanta carn me sentia sol dintre la casa de Déu, on se l'invoca, on distribueix llurs presents i comunica llurs mercès per conducte dels que l'exploten.

La casa de Déu! Això és una vilesa des del moment que's parla de la seva omnisciència i de la seva obiquitat. Déu no té estatge; Déu no existeix en lloc més que davant de la Natura.

No cregueu amb els que sintetitzen aquell refrà: *A Dios rogando y con el mazo dando*. Déu no necessita presons, ni gent que el faci servir com aquells saltimbanquis que van per les fires ensenyant rareses humanes per a poguer viure. Es una excusa. Si Déu fos tal com el pinten, pobres de nosaltres! Déu és un medi, una forma, un sistema de vida amb l'esquena torta i el ventre inflat. Si ell vé, si ell ens ajuda, si no ens el fan interessat i presumit amb els joiells preuats que s'usen per a venerar-lo, creurem amb ell, però mai amb els que li donen un preu de pur convencionalisme.

Camperola

Estic febrós estirat al llit, les campanes de la parròquia donen un toc trist, toc de morts. Pregunto el que és i em responen que toquen a funerals per l'ànima de don Joan. L'església està il·luminada i adornada amb suntuositat, la clergia ha tret els hàbits més rics, l'orga, aquella famosa deïxa del difunt, fa sentir ses primeres notes. Amb aquella cerimònia no se li veu a la religió l'origen diví,

Al despertar-me les campanes seguien tocant a funerals per don Joan i venint-me el somni a la memòria filosofava pensant que mentre en la terra es cantava el «profundis» i l'orga tocava, la seva ànima arribava a cent graus de calor a les estufes de l'avi Satanàs.

P. ARENAS

Tenim per governador un pagerol, un carbassó, un home que, com hem dit altres vegades, en el cap hi porta coca de Vilafraça enlloc de cervell.

Mana, ordena i exigeix amb la mateixa poca solta d'un pregoner de poble.

L'home, o el governador (que no vol dir lo mateix) que fa sortir inciviment a la bòfia per a

disoldre un acte de protesta altament civil, no té raó de seguir manant.

Era una protesta contra un robo, perquè robo de bandolers de la ciutat és, el que s'ha fet amb l'acta d'En Rovira i Virgili.

No vulgui trepitjar amb els peus de la policia, la veu d'un poble que vol dignitat i no gent indigne que la governi i ajudi al que la vol deshonrar-la.

A l'assabentar-nos de la fausta nova proclamant la bruta candidatura de la «pinta galleguina», ens pujà arràn de llavis una escupinada i un renec sincer i de mascle.

El regidor lligat En Tomàs i Boix ha sigut excomunicat per la *Comissió d'Acció Política* de la «Lliga» a causa d'haver fet trampes a favor dels radicals en les actes del districte VII confiades a la seva direcció i vigilància, segons carta dels directors de la política regionalista publicada a la premsa.

I els que en fan de trampes a favor dels candidats de la casa, que els excomuniqueu també?

M'agradaria saber-ho.

En Ruiz Casamitjana quan va veure el plet perdut va retirar-se pel foro amb una airosa actitud. De que havia de servir-li anar fent de candidat amb la convicció absoluta de no sortir diputat?

—No pot ésser, home, no! S'ha lluitat amb tota franquesa i és indigne que la gent digui que l'Iglésia ha robat l'acta.

—No t'estrani; no siguis de bona fe. No es poden robar unes joies? Doncs perquè no es podria robar un acta?

CORRESPONDENCIA

Jordi Valls: Mercès i segueixi enviant.—Alegre: Vostè només ho deu ésser de nom perquè lo que és de fet!—Pistruis: Publicat per entregues fora l'única manera possible d'aprofitar-ho.—Xemis: Que és creu que tirem les cartes?—B. Serra: Molt bé, Anirà seguidament.—Bernat Toca: Si vol conquistar a aquesta senyoreta M. D., cregui'm, no li escrigui versos.—F. Tor: Apa paic: és home de sort vostè. Però això no és cosa d'explicar an els llegidors. No veu que es podria enfadar ella?—Ritor, Anirà, home, anirà.—J. Sala: Té raó. Es una revista indigna de Barcelona. Que hi vol fer-hi! Nosaltres ja hi diem la nostra a la secció *Telèntaire de L'Esquella*. Això durarà fins que vostès, els anomenats pagesos, diguin prou.—Prets: Per què no fa prosa? Es una llàstima, cregui. Tílex: Consulti-ho al rector, uix!—Boira: Que ens ha pres per la congregació de les set espines?

Imprimita LA CAMPANA y LA ESQUELLA, CENSA: del 1111, número 8

Gent de l'Hampa

sembla tan sols l'incens que per un sac de moneda es tira an el vedell d'or, perquè pugui a la glòria.

Don Joan en vida, en tot i ésser riquíssim fou un ingrati: molt catòlic, no faltava cap matí a missa; però gens cristià, la bona obra no la coneixia. Va morir, en son testament va regalar una gran orga a la parròquia i moltes unces per la salvació de la seva ànima. Els seus sentiments, el cor, no varen dir-li que en el poble hi faltava un assil, que l'hospital necessitava reformes, que la misèria era gran. Si don Joan hagués sigut filarmònic lo de l'orga hauria tingut disculpa, però resultava que d'armonia musical no en posseïa cap corda.

El pensar, el fer comparacions varen augmentar-me els graus de febra i vaig quedar adormit, somniant qu'em trobava a l'altra vida. Vaig veure un tribunal format per dos jutges d'En Llucifer i dos sants savis. Va arribar l'ànima de don Joan, es treu de la butxaca el seguro contra incendis firmat pel rector de la parròquia. Allà dalt la firma no és coneguda, a més les recomendacions de la terra no són escoltades i la justícia és rigorosa. Varen, doncs, considerar que lo de l'orga representava una burla dintre les obligacions d'un potentat i el varen sentenciar a passar el temps en els soterranis.

—Quin «cuento» et portes, noia, amb això de la puresa!